

Karta Dokumentacyjna Geostanowiska

Informacje ogólne

Numer KDG: 10213		
1. Nazwa obiektu: Wąwóz lessowy w Guciowie		
2. Typ obiektu geostanowiska: odsłonięcie geologiczne naturalne		
3. Współrzędne (WGS84):	Szerokość: 50° 34' 41,000	Długość: 23° 04' 21,000
4. Przynależność geograficzna		
4.1. Miejscowość: Guciów		
4.2. Województwo	4.3. Powiat	4.4 Gmina
lubelskie	zamojski	Zwierzyniec
5. Kraina geograficzna: Rostocze Śródkowe;		
6. Opis lokalizacji terenu: Miejscowość Guciów znajduje się w południowo-zachodniej części powiatu zamojskiego, przy drodze relacji Tomaszów Lubelski -Krasnobród - Zwierzyniec. Od Krasnobrodu dzieli ją odległość ok. 10km, od Zwierzynca dystans ok.9km. Pod względem geograficznym stanowisko przynależy do mezoregionu Rostocze Śródkowe. Wlot do wąwozu usytuowany jest we wschodniej części Guciowa, na tyłach czwartego w kolejności gospodarstwa znajdującego się na wschód od "Zagrody Guciów" (w kierunku wsi Bondyrz). Wąwóz rozcina wzgórze lessowe ciągnące się wzdłuż doliny Wieprza na odcinku od Guciowa do Kaczórek.		
7. Forma własności terenu: samorząd		
8. Numer i nazwa arkusza mapy 1:50k: 894 - Krasnobród		
9. Wykonano w ramach projektu: Wprowadzenie do Centralnego Rejestru Geostanowisk Polski (CRGP) informacji o nowych geostanowiskach na terenie całej Polski i modernizacja aplikacji		

Cechy fizyczne obiektu geostanowiska

Cecha	Wartość liczbową	JM
Długość:	od: do: 300	m
Szerokość:	od: do:	m
Wysokość:	od: 1 do: 7	m
Powierzchnia:		m ²
Objętość:		m ³
Wysokość n.p.m.:	330	m
Inne mierzalne cechy: Wysokość bezwzględna w miejscu wlotu do wąwozu (do strony zabudowań w Guciowie) wynosi ok. 280 m n.p.m., u wylotu 330,8 m n.p.m. Wąwóz rozcina wzgórze lessowe ciągnące się wzdłuż doliny Wieprza, gdzie wysokości bezwzględne wynoszą od 240 do 350 m n.p.m. Wysokość ścian wąwozu waha się w przedziale od 1 do 7m.		

Aktualny stan obiektu

1. Forma własności obiektu: samorząd
2. Status: poza obszarem chronionym
Uwagi dot. statusu: Stanowisko zlokalizowane jest przy wschodniej granicy Roztoczańskiego Parku Narodowego o powierzchni 8483ha, powołanego w celu ochrony najcenniejszych przyrodniczo terenów Roztocza (95,5% powierzchni parku stanowią lasy, w tym najwartościowsze drzewostany objęte są ochroną ścisłą).
3. Stan zachowania obiektu: zadowalający;
4. Położenie: w pobliżu szlaku turystycznego
5. Dostępność: łatwo dostępny
6. Ekspozycja: dobrze wyeksponowany
7. Ranga obiektu: regionalna
8. Uwagi o położeniu i dostępności: Wąwóz lessowy w Guciowie znajduje się w pobliżu dwóch pieszych szlaków turystycznych - Centralnego Szlaku Roztocza (długość ok.144km) oznaczonego kolorem niebieskim oraz Szlaku im. A. Wachniewskiej (długość 67km) oznakowanego na zielono. Centralny Szlak Roztocza wiedzie z Bełżca do Szastarki - w rejonie Roztoczańskiego Parku Narodowego i otuliny przebiega od Stanisławowa, po wzgórzach zbudowanych z utworów kredowych, przecinając w okolicach Malewsczyzny pola piasków wydmyowych, a następnie wzgórzami kredowymi wiedzie do sztolni w Potoku Senderki, skąd wspina się na wzniesienie Lasowców, schodzi wzgórzami kredowymi w rejonie Obroczy w dolinę Wieprza; przecina Zwierzyniec i nadal biegnie na zachód, wiodąc do Lipowca, tu prowadzi po wapieniach i piaskach miocenu, następnie przecina ciąg wzgórz zbudowanych z utworów kredowych, w znacznej mierze przykrytych lessami, wiodąc na północ, w stronę Szczeczeszyna. W bezpośrednim sąsiedztwie Centralnego Szlaku Roztocza znajdują się historyczne ośrodki miejskie: Goraj, Turobin i Szczeczeszyn. Najcenniejszym obiektem zabytkowym jest kościół w stylu renesansu lubelskiego w Turobinie. Atrakcję krajobrazową stanowią grodziska wczesnośredniowieczne w Sąsiadce, Szczeczeszynie i Guciowie. Wędrując drogami i bezdrożami w sąsiedztwie szlaku można dotrzeć do Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Roztoczańskiego Parku Narodowego oraz skorzystać ze ścieżek dydaktycznych wiodących na Bukową Górę, na Piaszczną Górę oraz do Stawów „Echo”. W bezpośrednim sąsiedztwie szlaku pieszego znajdują się ciekawe obiekty krajoznawcze: „Zagroda Guciów”, Muzeum Historyczne Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Bondyrzu, Muzeum Wsi Krasnobrodzkiej w Krasnobrodzie. Odcinki szlaku pieszego służą także kuracjom uzdrowiska w Krasnobrodzie. Wędrówka kończy się w Bełżcu, w którym warto zatrzymać się dłużej i zwiedzić Muzeum Miejsce Pamięci, na terenie byłego hitlerowskiego obozu zagłady. Szlak pieszy jest jedną z dróg, z której korzystają także uczestnicy pielgrzymek przemierzający trasy do sanktuarium maryjnego w Krasnobrodzie i sanktuarium św. Antoniego w Radecznicy. Szlak im. A. Wachniewskiej wiedzie ze Zwierzynca ku północy, przez wzgórza kredowe w okolicach miejscowości Bagno, następnie ku północnemu wschodowi biegnie doliną po utworach eolicznych, dalej kieruje się na południe, po utworach kredowych schodzi do doliny w rejonie Kosobud, zaś w Szewni Dolnej prowadzi wzgórzami pokrytymi lessami, w okolicach Wojdy przecina wierzchowinę Bliżowa zbudowaną z utworów kredowych, po których schodzi do doliny Wieprza w Bondyrzu, następnie prowadzi na wzgórza lessowe Bondyrza, osiąga wierzchowinę w rejonie Lasowców, skąd po utworach kredowych (częściowo eolicznych) wiedzie do odsłonek miocenu w Potoku Senderki (w sąsiedztwie sztolni), mija osady rzeczne w pobliżu Majdanu Kasztelańskiego, dalej przebiega w sąsiedztwie rezerwatu Szum, kolejno po utworach mioceńskich i glinach zwałowych w sąsiedztwie Góry Brzezinińskiej, osiągając Górecko Kościelne, następnie prowadzi po piaskach eolicznych u podnóża Dużego i Małego Helacina, częściowo po glinach zwałowych okolic Tereszypola-Jurdygi, przecina krawędź Roztocza koło Wysokiej Góry, przechodząc po wychodniach wapieni miocenu, w końcowym odcinku prowadzi po wzgórzach utworzonych w osadach kredowych i schodzi do Florianki.

9.1. Ocena atrakcyjności turystycznej [0-10]: 8

9.2. Ocena atrakcyjności dydaktycznej [0-10]: 5

9.3. Ocena atrakcyjności naukowej [0-10]: 4

9.4. Ogólna ocena atrakcyjności obiektu:

10. Pozostałe uwagi:

Charakterystyka geologiczna geostanowiska

1. Regiony strukturalne: synklinorium lubelskie;

2. Wiek geologiczny: plejstocen górny;

3.1. Litologia: Less;

3.2. Forma rzeźby terenu: wąwóz;

3.3. Geneza: eoliczna; peryglacialna;

4. Opis geostanowiska: Wąwóz w Guciowie jest jednym z lepiej wykształconych wąwozów lessowych (długość 300 m) rozcinających pokrywę lessową Rostocza Tomaszowskiego. Wąwóz na całej swojej długości jest kręty. W wysokich, pionowych, dochodzących do 7m ścianach, odsłaniają się lessy barwy kremowo-żółtej, wykazujące charakter gliniasty w wyższych partiach wąwozu. Mięszczy pakiet lessów miejscami przykrywa cienka warstwa gleby. Lessy Rostocza Tomaszowskiego tworzą niewielkie lokalne pokrywy występujące w dwóch równoleżnikowych strefach stanowiących przedłużenie ku zachodowi lessów Grzedy Sokalskiej. Otulają garby górnokredowego podłoża szerokie na 1-2 km i długie na około 10 km. Są to głównie osady zlodowacenia wisły o miąższości nieprzekraczającej 10m. Leżą one miejscami na lessach starszych bądź też bezpośrednio na skałach górnokredowych (gezach i marglach mastrychtu). Cechą charakterystyczną tych niewielkich powierzchniowo płątów lessowych jest znaczna gęstość sieci wąwozowej, dochodząca nawet do 4-5 km/km². Lessy powstawały w zimnym i suchym klimacie peryglacialnym zlodowacenia wisły, w którym następowała akumulacja drobnych pyłów wywiewanych z terenów znajdujących się poza zasięgiem lądolodu.

Opracowanie

Autorzy: Michalina Ścibisz-Kosanowska; Lidia Adach;

Aktualizacje

Brak aktualizacji dokumentu

Dokumentacja graficzna

Data Autor	Tytuł	Zdjęcie
16.07.2014, Michalina Ścibisz-Kosanowska	Wlot do wąwozu lessowego w miejscowości Guciów	
16.07.2014, Michalina Ścibisz-Kosanowska	Wysokie ściany lessowe odsłaniające się w wąwozie	

Bibliografia

L.P.	Autor	Tytuł	Publikacja	Rok wydania	Uwagi	ISBN
1	Buraczyński J.	Regiony Rostocza	Rostotcze. Środowisko przyrodnicze (red. J. Buraczyński)	2002	Wydawnictwo Lubelskie	83-87399-10-8
2	Buraczyński J.		Rozwój procesów eolicznych piętra Wisły na Rostoczcu i Kotlinie Sandomierskiej	1993	Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej	
3	Dolecki L., Kołodziej T., Mroczek P.	Rozmieszczenie lessów na Wyżynie Lubelskiej i Rostoczcu, główne stanowiska badawcze i stan badań	Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Vol.LIX:9-35	2004		ISSN 0137-1983
4	Krąpiec M., Jankowski L., Margielewski W., Krąpiec P.		Mapa geologiczno-turystyczna Rostoczańskiego Parku Narodowego w skali 1:30 000	2010		978-83-7538-644-8
5	Kurkowski S.	Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, arkusz Krasnobród (894)	Państwowy Instytut Geologiczny	1993		
6	Kurkowski S.	Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50000, arkusz Krasnobród (894)	Państwowy Instytut Geologiczny	1994		
7	Mądry S., Kwecko P., Miecznik P., Hrybowicz G.	Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski w skali 1:50000, arkusz Krasnobród (894)	Państwowy Instytut Geologiczny- Państwowy Instytut Badawczy	2011		
8	Rzechowski J., Superson J.	Osady czwartorzędowe Rostocza	Budowa geologiczna Rostocza (100-lecie badań polskich geologów)	1998	LXIX Zjazd Naukowy PTG	83-227-1251-0